

KOP Bölgesinde Çok Tehlikeli İş Sınıfında Faaliyet Gösteren İşletmelerin İş Güvenliği Uzmanı İhtiyacına İlişkin Durum Analizi*

**Levent SONGUR¹
Gökçen SONGUR²**

Öz: Çok tehlikeli işyerlerinde yürütülen işlerde çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına yakalanma riski diğer tehlike sınıfında yer alan çalışanlara göre daha yüksek olduğundan, bu sınıfta çalışabilecek nitelikli uzman ihtiyacı da her geçen gün artmaktadır. Bu çalışma ile KOP bölgesinde faaliyet gösteren ve çok tehlikeli işlerde çalışabilecek iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip uzmanların şu anki durumunun analizi yapılmıştır. Çalışmanın, KOP Bölgesinde faaliyet gösteren çok tehlikeli işlerde çalışabilecek durumda olan uzmanlara ve KOP Bölgesine pratik fayda sağlayacağı beklenmektedir.

Anahtar sözcükler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Güvenliği Uzmanı, İş Yeri Tehlike Sınıfı, KOP Bölgesi.
Jel Kodu: J28

Analysis of Situation of the Necessity of Occupational Safety Specialist of Businesses Operating at Very Dangerous Work Class in Regions of KOP

Abstract: The need of qualified specialists has been increasing, since the risk of capturing occupational accidents or occupational diseases by workers of very dangerous work places is higher than the risk of the workers of other dangerous work classes. This research analyses the current situation of experts who work at KOP region and have a job security specialist certificate that allows to work at very dangerous jobs. This research is being expected to provide practical benefits to specialists who work at KOP region and for those who are able to work at very dangerous work places.

Keywords: Work Health and Safety, Job Security Specialist, Work Danger Class, KOP Region.

Jel Code: J28

*Bu makale, Uluslararası V. Kop Bölgesel Kalkınma Sempozyumu'nda (26-28 Ekim 2017, Konya) sunulan "Kop Bölgesinde Çok Tehlikeli İş Sınıfında Faaliyet Gösteren İşletmelerin İş Güvenliği Uzmanı İhtiyacına İlişkin Durum Analizi" başlıklı tebliğ özeti temel alınarak hazırlanmıştır.

¹Öğr. Gör., C Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı, Aksaray Üniversitesi, Berat Cömertoğlu Meslek Yüksekokulu, leventsongur@aksaray.edu.tr.

²C Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı, Ankara PTT, songur.gokcen@gmail.com.

Atıf Künyesi: Songur, L. ve Songur, G. (2018). KOP Bölgesinde Çok Tehlikeli İş Sınıfında Faaliyet Gösteren İşletmelerin İş Güvenliği Uzmanı İhtiyacına İlişkin Durum Analizi, Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20/4, 2019-235.

Citation: Songur, L. ve Songur, G. (2018). KOP Bölgesinde Çok Tehlikeli İş Sınıfında Faaliyet Gösteren İşletmelerin İş Güvenliği Uzmanı İhtiyacına İlişkin Durum Analizi, Journal of Kastamonu University Faculty of Economics and Administrative Sciences,, 20/4, 219-235.

Extented Abstract

To be able to confirm the rate of danger at work place there must be taken into consideration the rate of dangerous of the main work that is being done at that work place. If the point is the determination of the actual work that is being done at the workplace, in this instance there is a need to look through the purpose of which the workplace was established for. If there is more than one activity being done at the workplace, the most dangerous should be taken as fundamental one to be able to determinate the dangerous class of workplace.

The need of qualified specialists has been increasing, since the risk of capturing occupational accidents or occupational diseases by workers of very dangerous work places is higher than the risk of the workers of other dangerous work classes. This research analyses the current situation of experts who work at KOP region and have a job security specialist certificate that allows to work at very dangerous jobs. This research is being expected to provide practical benefits to specialists who work at KOP region and for those who are able to work at very dangerous work places.

21. yüzyılda yaşanan küreselleşme hareketleri ve teknolojik ilerlemeler ülke ekonomilerinde kıyasıya bir rekabet ortamının oluşmasına yol açmakta, çalışma yaşantısına bakışı doğrudan etkilemekte ve bu alanda da bir takım değişimleri beraberinde getirmektedir. Yaşanan bu değişimler en önemli sermaye grubu olan nitelikli iş gücünü ve çalışanları etkilemekte, teknolojik gelişmeler ve beraberinde getirmiş olduğu yeni üretim metotları çalışanların iş yerine aidiyet duygusunu zayıflamasına ve aynı zamanda iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle önemli ölçüde maddi veya manevi kayıpların oluşmasına neden olmaktadır (Uyanık, 2008: 211). Bu kayıplarının önüne geçebilmek için amaçlanan temel hedef, iş kazaları ve meslek hastalıkları oluşmadan baştan önlem alınabilmesidir.

Anayasamızın 56. Maddesinde “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir” ibaresi bulunmaktadır. Anayasanın bu maddesinden hareket edersek İş sağlığı ve güvenliği (İSG)’ne yönelik yapılan düzenlemeler çalışanların yaşam ve sağlık hakkının uygulanmaya konmasında çok önemli bir adım sayılmaktadır (Seyyar, 1997: 28). Ayrıca işyerlerinde birçok çalışanın iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu yaralanmaları veya yaşamlarını yitirmeleri İSG kavramının ve kültürünün oluşmasına ve gelişmesine yol açmaktadır.

İSG’nin temel amacı insan yaşamını tehdit eden, iş kazası veya meslek hastalığı şeklinde ortaya çıkan tehlikelerden çalışanları korumak, iş kazası ve meslek hastalıklarının zarar verici etkilerini minimum seviyeye çekerek çalışanların daha güvenli ve sağlık bir ortama kavuşmaları ve verimliliklerinde artış meydana getirmeye yönelik alınacak önlemlerden oluşmaktadır (www.isguvenligi.net, 07.07.2017). Bu konuda alınacak İş sağlığı ve güvenliği (İSG) önlemlerinde çalışanlar ve iş sahipleri kendilerini sorumlu hissetmeli ve konuya gereken önemin verilmesini sağlamalıdır.

Ülkemizde İSG hizmetleri konusunda atılan ilk adım 4857 sayılı İş Kanunu olmakla beraber bu kanun İSG konusuna farklı bir bakış açısı kazandırmış ve bu kanunla ülkemizin AB ülkeleri normlarına uygun olması hedeflenmiş bunun sonucunda da İSG literatürüne “iş güvenliği uzmanı” şeklinde yeni bir kavram kazandırılmıştır. Son olarak AB normlarını yakalayabilmek adına ülkemizde 20 Haziran 2012 yılında kabul edilen ve 30 Haziran 2012 tarihinde 28339 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği kanunu yürürlüğe girmiştir.

İş yerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliğini bozacak veya tehlikeye düşürecek riskleri kaynağında

tespit ederek bunların önlenmesini sağlayan iş güvenliği uzmanlarının görevleri 29/12/2012 tarihinde 28512 sayılı resmi gazetede yayıma giren İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri yönetmeliğinde;

a) Rehberlik, b) Risk değerlendirmesi, c) Çalışma ortamı gözetimi,

ç) Eğitim, bilgilendirme ve kayıt, d) İlgili birimlerle işbirliği şeklinde tanımlanmıştır.

6331 sayılı kanunun 3. Maddesi r bendinde ise “Tehlike sınıfı: İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubu olarak tanımlanmaktadır.” Ayrıca bir iş yerinde yürütülen işin tehlike sınıfının tespit edilebilmesi için o iş yerinde yürütülmekte olan asıl işin tehlike sınıfı dikkate alınmaktadır. İş yerinde yapılmakta olan asıl işin ne olduğunun belirlenmesinde tereddüde düşülmesi durumu söz konusu olduğunda ise o işyerinin ne amaçla kurulmuş olduğuna bakılmaktadır. Eğer işyerinde yürütülen faaliyetler birden çok ise tehlike sınıfının belirlenebilmesi için yürütülen bu işlerden tehlikesine göre en yüksek tehlikeli iş esas alınarak iş yerinin tehlike sınıfı belirlenebilmektedir.

30 Haziran 2012 tarihinde yayınlanan 6331 sayılı kanunun 8. Maddesine göre İş güvenliği uzmanlarının görev alabilmeleri için çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde en az (B) sınıfı ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise en az (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip olmaları şartı aranmaktadır. Aynı kanunun 4. Geçici maddesine göre 01 Ocak 2020 tarihine kadar çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (B) sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Belgesine sahip kişilerin görevlendirilmeleri de mümkün olabilmektedir.

İşyeri tehlike sınıfları dikkate alındığında çok tehlikeli işyerlerinde çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına yakalanma riski diğer tehlike sınıfında yer alan çalışanlara göre daha fazla olduğu gözükmektedir (Atılğan vd, 2015: 669). 27/02/2017 tarihli ve 29992 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları listesinde 340 adet çok tehlikeli iş yeri bulunmaktadır. Listede iş yeri faaliyetleri A harfinden başlayarak V harfine kadar toplam 22 sınıf altında toplamıştır. Listede yer alan çok tehlikeli işlerden küçük bir kısmına ilişkin hazırlanan aşağıdaki örnek tablo 1’i inceleyecek olursak;

Tablo 1: İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları

SINIFI	ÇOK TEHLİKELİ İŞLER
A Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	Bitkisel üretimi destekleyici ilaçlama ve zirai mücadele faaliyetleri (zararlı otların imhası dâhil, hava yoluyla yapılanlar hariç)
	Hava yoluyla yapılan bitkisel üretimi destekleyici gübreleme, ilaçlama ve zirai mücadele faaliyetleri (zararlı otların imhası dâhil)
	Ormanı zararlılara (böcek ve hastalıklar) karşı koruma faaliyetleri
	Deniz kabuklularının (midye, ıstakoz vb.), yumuşakçaların, diğer deniz canlıları ve ürünlerinin toplanması (sedef, doğal inci, sünger, vb.)
B Madencilik ve Taş Ocaklığı	Taş kömürü madenciliği
	Linyit madenciliği
	Doğalgaz çıkarılması (madenciliği)
	Uranyum madenciliği
	Toryum madenciliği
	Altın, gümüş, platin gibi değerli metal madenciliği
	Alüminyum madenciliği
	Bakır madenciliği
Nikel madenciliği	
C İmalat	Jelatin ve süt albüminlerinin imalatı (yalnızca gıda endüstrisinde kullanılanlar)
	Damıtılmış alkollü içeceklerin imalatı (viski, brendi, cin, likör, rakı, votka, kanyak vb.)
	Etil alkol üretimi (doğal özellikleri değiştirilmemiş/tağyir edilmemiş, alkol derecesi <%80)
	Deri ve kürklü deri imalatı (kürkün ve derinin tabaklanması, sepilenmesi, boyanması, cilalanması ve işlenmesi)(işlenmiş derinin başka işlemlere tabi tutulmaksızın yalnızca tamburda ütülenmesi ve kurutulması hariç)
F İnşaat	Konut yapı kooperatiflerinin faaliyetleri
	İşyeri yapı kooperatiflerinin faaliyetleri
	Oto yollar, kara yolları, şehir içi yollar ve diğer araç veya yaya yollarının inşaatı
	Havaalanı pisti inşaatı
	Demir yolları ve metroların inşaatı (bakım ve onarımı dâhil)
	Köprülerin inşaatı (yükseltilmiş kara yolları-viyadükler dâhil)
Tünel inşaatı	
S Diğer Hizmet Faaliyetleri	Kuru temizleme hizmetleri (giysi ve diğer tekstil ile kürk ve deri ürünlerinin kuru temizlenmesi)

Kaynak: www.mevzuat.gov.tr, 11.07.2017

Ülkemizde son zamanlarda yaşanan maden ve inşaat faciaları göz önüne alındığında ve 340 adet çok tehlikeli işyeri sınıfı olduğu düşünüldüğünde İSG önlemlerinin alınabilmesi için ihtiyaç duyulan uzman sayısı bizim için son derece önemli olmaktadır.

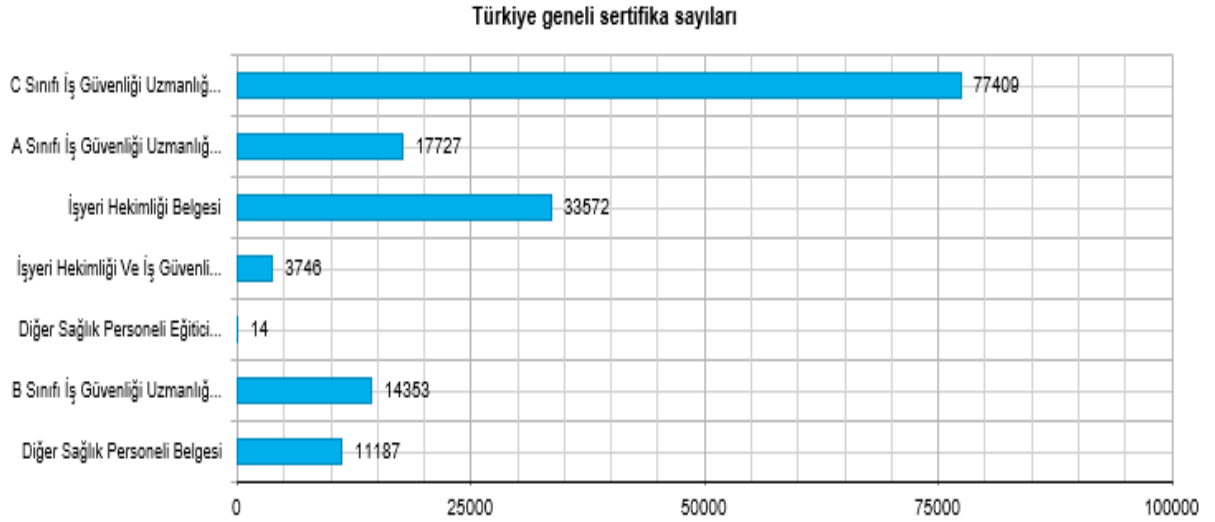
MATERYAL VE METOT

Çok tehlikeli işyerlerinde yürütülen işlerde çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına yakalanma riski diğer tehlike sınıfında yer alan çalışanlara göre daha yüksek olduğundan, bu sınıfta çalışabilecek nitelikli uzman ihtiyacı da her geçen gün artmaktadır. Bu çalışma ile KOP bölgesinde faaliyet gösteren ve çok tehlikeli işlerde çalışabilecek iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip uzmanların şu anki durumunun analizi yapılmıştır.

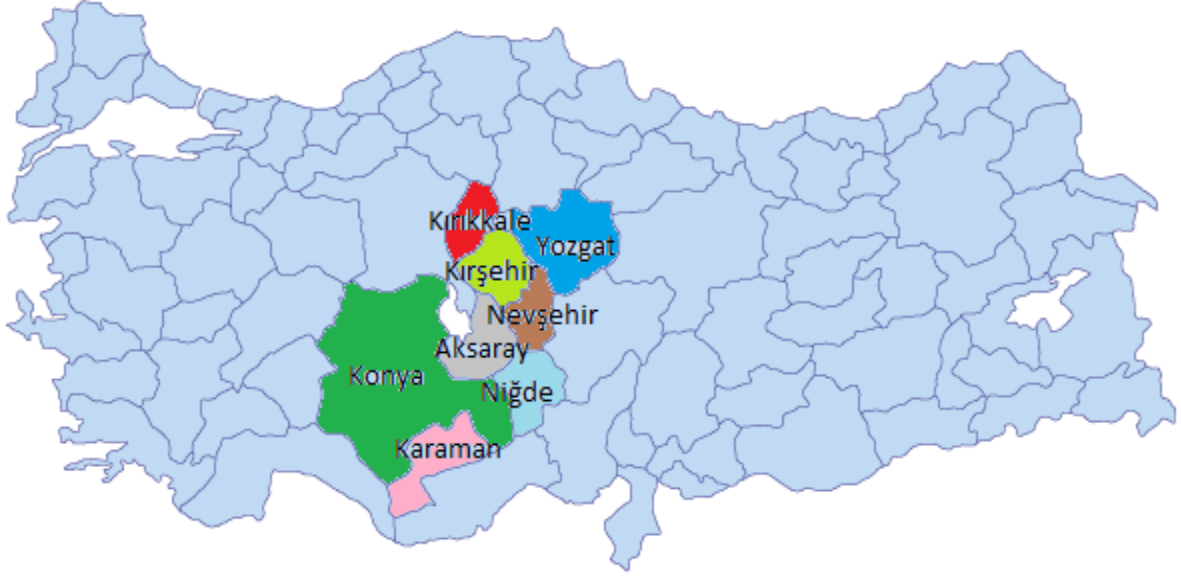
Çalışma verileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB)'na ait İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı (İSG-KATİP) aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin elde edilmesi için e-devlet üzerinden sisteme giriş yapılmış, İSG-KATİP sistemi tek tek taranmış ve veriler bu doğrultuda tabloya ve şekillere dökülmüştür.

KOP bölgesinde yer alan iller ve sertifikalı uzman bilgileri hem ülke geneli hem de bölgesel olarak değerlendirmeye alınarak karşılaştırılmıştır. İhtiyaç duyulan nitelikli personelin durumuna değinilmiş olup çok tehlikeli işlerde çalışabilecek durumda olan uzmanlara ve KOP Bölgesine pratik fayda sağlamak amaçlanmıştır.

Tablo 2: Türkiye Geneli Sertifika Sayıları (İSG-KATİP, 2017)

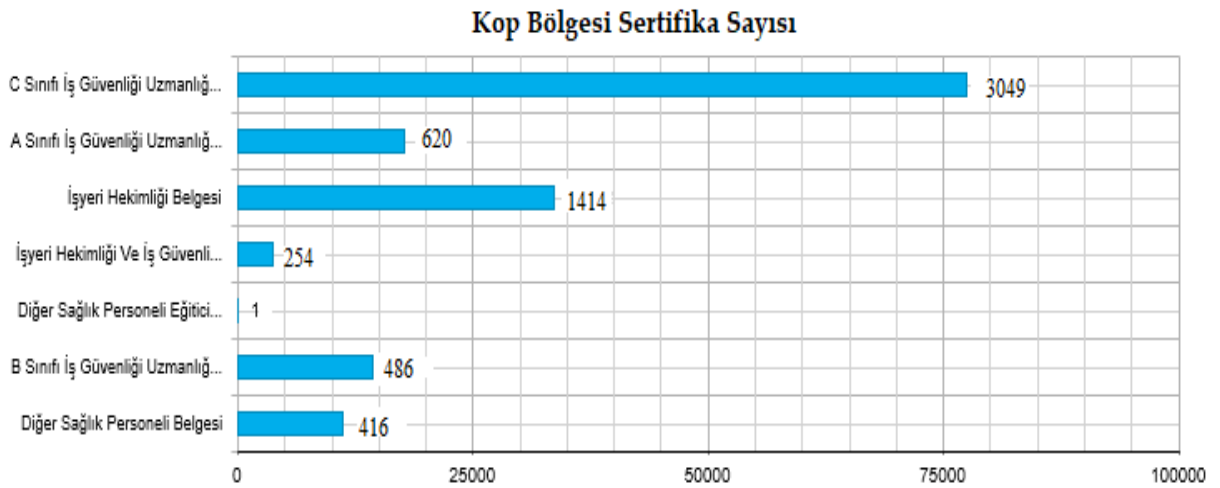

Tablo 2 de yer alan 2017 yılı verilerine göre Türkiye genelinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenliği uzmanı belgesine sahip 17.727 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip 14.353 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 32.080 kişidir.

Şekil 1: KOP Bölgesi İlleri Haritası

Tablo 3: Kop Bölgesi Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 3 de yer alan 2017 yılı verilerine göre ise KOP Bölgesindeki çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 620 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip toplam 486 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 1.106 kişidir.

Türkiye genelinde ki toplam A ve B sınıfı uzmanı sertifikasına sahip çalışan sayısı 32.080 kişi olduğu düşünüldüğünde KOP bölgesinde illerindeki sertifikalı A ve B sınıfı uzman kişi sayısı Türkiye genelinin sadece %3,5'ini oluşturmaktadır.

Şekil 2: Kırşehir İli Haritası

Tablo 4: Kırşehir İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 4 de yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Kırşehir ilinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 18 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip toplam 18 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 36 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %3'ünü oluşturmaktadır.

Şekil 3: Nevşehir İli Haritası

Tablo 5: Nevşehir İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 5 de yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Nevşehir İlinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 23 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip 28 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 51 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %4,6'sını oluşturmaktadır.

Şekil 4: Karaman İli Haritası

Tablo 6: Karaman İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 6 da yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Karaman ilinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 31 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip toplam 22 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 53 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %4,8'ini oluşturmaktadır.

Şekil 6: Yozgat İli Haritası

Tablo 6: Yozgat İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 7 de yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Yozgat ilinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 25 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip toplam 31 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 56 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %5,1'ini oluşturmaktadır.

Şekil 6: Niğde İli Haritası

Tablo 8: Niğde İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 8 de yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Niğde ilinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 40 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip toplam 24 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 64 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %5,8'ini oluşturmaktadır.

Şekil 7: Aksaray İli Haritası

Tablo 9: Aksaray İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 9 da yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Aksaray ilinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 35 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip toplam 40 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 75 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %6,8'ini oluşturmaktadır.

Şekil 8: Kırkkale İli Haritası

Tablo 10: Kırkkale İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 10 da yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Kırkkale ilinde çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 47 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip toplam 29 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 76 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %6,9'unu oluşturmaktadır.

Şekil 9: Konya İli Haritası

Tablo 11: Konya İli Uzmanlık Sertifika Sayısı

Tablo 11 de yer alan 2017 yılı verilerine göre ise Konya ilindeki çok tehlikeli işyerlerinde çalışabilecek A sınıfı iş güvenli uzmanı belgesine sahip 401 kişi ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip 294 kişi bulunmaktadır. Bu iki rakam toplamı 695 kişidir. Bu sayı KOP bölgesindeki A ve B sınıfı iş güvenliği kişi sayısının ancak %63'ünü oluşturmaktadır. Ancak bu rakam Türkiye Geneline A ve B sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip kişi sayısının ancak %2'sini oluşturmaktadır.

SONUÇ

Türkiye’de gerçekleşen üretimin büyük bir bölümünde küçük veya orta büyüklükte işletmeler (KOBİ)’ler söz sahibi olmaktadır. Üretim açısından büyük bir önem taşıyan KOBİ’ler iş kazaları ve meslek hastalıklarının ortaya çıkması açısından incelendiğinde ise maalesef gerekli önlemleri alamadıkları gözükmektedir. Böyle bir durumun yaşanmasında bu iş yerlerinde iş kazaları ve meslek hastalıklarının maliyet unsuru olarak görülmesi ve önlem alınmaktan ziyade oluşabilecek bir kazanın sonuçları giderilmesi çabasına gidilmesi oluşturmaktadır. Hatta İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yapılan istatistik değerlendirmelere bakıldığında işyeri ölçeği küçüldükçe durumunun daha kötüye gittiği sonucu ortaya çıkmaktadır. İstatistiki açıdan böyle bir sonucun ortaya çıkmasında ise küçük ölçekli işyerlerinin altyapı eksikliği ve nitelikli işgücü bulunamaması gibi bir takım olumsuzlukları yaşadıklarını söylemek mümkündür.

İş kazaları ve meslek hastalıklarına yönelik yapılan araştırmalar iş kazalarının büyük çoğunluğunun insan hatalarından kaynaklandığı ve bunlarının %98 inin önlenebilir, %2’sinin ise önlenemeyen nedenlerden meydana geldiğini ortaya koymaktadır. Önlenilecek yüzdenin bu kadar yüksek olması İSG’nin ne kadar önemli olduğunu ve yeterli ve etkin önlemler alındığı zaman İş kazaları ve meslek hastalıklarının büyük ölçüde etkisinin azaltılabileceğini sonucunu göstermektedir.

İş sağlığı ve güvenliği kültürünün ülkemizde faydalı bir biçimde işleyebilmesi, çalışanların yaşam haklarının korunabilmesi ve AB ülkeleri standartlarına ulaşabilmemiz için işveren, işçi ve devlete önemli sorumluluklar düşmektedir. İş yerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliğini bozacak veya tehlikeye düşürecek riskleri kaynağında tespit ederek bunların önlenmesini sağlayan iş güvenliği uzmanları İSG sistemin etkin bir şekilde işleyebilmesi için büyük bir sorumluluk üstlenmektedir. İş güvenliği uzmanları sahip oldukları sorumlulukları yerine getirirken bir takım olumsuz durumlarla karşılaşabilmektedirler. Bu durumun başında işlerini kaybetme riski bulunmaktadır. İş güvenliği uzmanlarının bu olumsuz duygudan kurtulabilmesi için işyerlerinde ticari bir kaygı taşımadan tarafsız bir denetimin gerçekleşmesi gerekmektedir.

KOP bölgesinde çok tehlikeli iş sınıfında faaliyet gösteren işletmelerin iş güvenliği uzmanı ihtiyacına ilişkin yapılan bu çalışmada KOP bölgesinde bulunan A ve B sınıfı sertifikalı uzman sayısının Türkiye genelinin % 3,5’i olduğu gözükmektedir. KOP bölgesinin potansiyeli ve geleceğe yönelik durumu düşünüldüğünde bu sayısı hem nicel hem de yüzdesel olarak beklentileri karşılamamaktadır. Ayrıca bu kadar sertifikalı uzman sayısının KOP bölgesi için

yetersiz olduğu söyleyebildiğimiz gibi mevcut uzman sayısının ne kadarının tam süreli sözleşmeli olarak görev yaptığına ilişkin net bir bilgi de bulunmamaktadır.

İşletmelerde İSG hizmetlerine ilişkin yaşanan bir başka sıkıntılı durum ise işletmelerin İSG hizmetlerini işletme dışı bir kurum veya kişiden almasıdır. Böyle bir durum olduğundan iş güvenliği uzmanı sınırlı çalışma saatleri içerisinde görevini tam anlamıyla yerine getirmesi mümkün görünmemektedir. Bu durumun etkisini azaltabilmek için dışardan hizmet alan işletmelerinin iş güvenliği uzmanına ilişkin çalışma süresini artıran bir düzenlemeye gitmesinin olumlu bir etki yaratacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Atılğan A., Ersen N., Peker H. ve Kahraman N. (2015). “ Türkiye Mobilya Sanayinde İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Önlenmesine İlişkin Tavsiyeler”. Selçuk-Teknik Dergisi, 14(2), 664-683.
- Uyanık, Y. (2008), “Neoliberal Küreselleşme Sürecinde İşgücü Piyasaları”, *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(4), 209-224.
- Seyyar, A. (1997), *Sosyal Siyaset Terimleri*, Beta Yayınları, İstanbul.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu* (2012), T.C. Resmi Gazete, 28339, 20 Haziran 2012.
- İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Yönetmeliği* (2012). T.C. Resmi Gazete, 28512, 29 Aralık 2012.
- İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği* (2017), T.C. Resmi Gazete, 29992, 27 Şubat 2017.

İnternet Kaynakları

- <http://www.isguvenligi.net/is-guvenliginin-boyutlari-ve-temel-ilkeleri>, (07.07.2017).
- <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/yonetmelik/9.5.16909-Ek.xls>, (11.07.2017).